

Overweging H. Maria Geboortekerk Enschede, doordeweekse viering woensdagochtend

Zondag jaar A 2 juli 2023 – “Gastvrij”

2 Koningen 4, 8-11.14-16a / Psalm 89 / Romeinen 6, 3-4,8-11 / Matteüs 10, 37-42

Gastvrijheid. Dat is een deugd die vreugde schept! Hoe fijn is het niet om ergens gastvrij ontvangen te worden. Dat iemand de deur voor je open doet, zegt dat je welkom bent, vraagt of je iets wilt eten of drinken, wil weten hoe het met je gaat. Daar wordt een mens blij van! Daar leef je van op!

Zo lezen we het vandaag ook in de bijbel. In de eerste lezing lezen we hoe letterlijk ruimte wordt gemaakt voor de vreemdeling; die vreemdeling die langzaam maar zeker steeds vertrouwder wordt. Niet zomaar een vreemdeling, maar Elisa, een profeet. Iemand die iets te vertellen heeft, iemand die namens God spreekt. Ze herkende in hem het heilige.

De vrouw uit Sunem had dat kennelijk in de gaten. Iemand uitnodigen voor het eten is ook bereid zijn naar iemands verhaal te luisteren. Want aan tafel ontmoet je elkaar. En dat deed ze dus graag! Gaandeweg maakte ze letterlijk werk van haar gastvrijheid. Zij was het, een vrouw, die ervoor zorgde dat er een ruimte voor Elisa werd gebouwd, een ruimte waar hij zichzelf kon zijn, zich af kon zonderen, ruimte voor zichzelf had. En haar gastvrijheid werd beloond!

Jezus roept ons op om gastvrij voor Hem te zijn. Jezus, de ultieme profeet die ons over God leert – Jezus, de ultieme gastheer, roept ons op om niet alleen ons huis open te stellen en daar ruimte te maken, maar vooral om ons hart open te stellen, zodat Hij en Gods woord in ons kan wonen. Zodat ons hart een heilige ruimte wordt, waar we aandacht hebben voor God.

Want alleen zo, in ons hart, kunnen we God boven iedereen, ook boven onze eigen familie plaatsen. Als we God centraal stellen, en van ons hart Zijn woning maken, maakt God ruimte in ons. God verruimt ons hart als Zijn liefde in ons woont. En in die ruimte is er plaats voor velen. Niet alleen voor onze eigen ouders, echtgenoten, kinderen en kleinkinderen. Niet alleen voor onze familie, vrienden en bekenden. Het is gemakkelijk om goed te zijn voor iemand die je kent en jou vertrouwd is. Maar kun je ook goed zijn voor de vreemdeling, voor een ander?

Met onze doop zijn we één geworden met Christus en sterft de eenkennigheid in ons. Dan leeft Jezus in ons. Jezus, die weg en waarheid en deur is. De Deur naar gastvrijheid, de Weg naar ruimte en naastenliefde, waar we ten diepste onszelf kunnen zijn.

God moet daarom op de eerste plaats staan. Hij is Schepper van hemel en aarde en van alles wat zichtbaar en onzichtbaar is. Dat moet ons vervullen met ontzag, met respect, met diepe dankbaarheid. En met nederigheid. Want niemand is meer waard dan een ander. We zijn immers broeders en zusters in ons doopsel.

Alles wat we aan elkaar doen, doen we als christenen aan God. Elke handeling zou een bewijs van onze onderlinge verbondenheid moeten zijn. Omdat we samen dat ene mystieke lichaam van Christus zijn.

Wat we voor elkaar doen – zoals de vrouw in Sunem dat voor Elisa deed – dat doen we voor Christus. Dat zien we bijvoorbeeld terug bij Sint Maarten, die de helft van zijn mantel gaf.

Een hele mantel, je hele hebben houden geven, is niet wat Jezus van ons vraagt. Het is al voldoende om een beker water te geven, ruimte om op verhaal te komen. Dan doen we dat voor Hem. Want Jezus is die vreemdeling, die arme bedelaar, die vluchteling. *Hij* is het die dorst naar ruimte en aandacht.

Laten we dus verfrissend zijn voor de ander! Iemand hartelijk aanhoren, zich welkom laten voelen, een nieuw inzicht geven misschien – de ander zichzelf laten ontdekken. En geef jezelf de kans om jezelf te leren kennen door die ander!

Wie is verfrissend voor u geweest? En waarin hebt u dat ontdekt? In een rustig aanhoren, in een onverwachte opmerking, een confronterende vraag, een vriendelijk compliment, een behulpzame hand? Zo kun je zelf ook een koel glas water voor iemand zijn. Zo kun je elkaar met een frisse blik weer bezien, elkaars dorst lessen.

We hebben zaterdag de afschaffing van de slavernij herdacht. *Keti Koti*, dat ‘ketenen verbroken’ betekent. Maar hoe zit het met onze eigen ketenen? Zijn wij niet vaak slaaf van onze gewoonten, geketend aan onze patronen en vooroordelen? Hoe gesloten zijn wij eigenlijk? Wat houden wij vast?

Hoe vast zitten *wij* aan onze angsten, onze terughoudendheid? We leggen dat zo vaak uit als ‘behoefte aan privacy’ of ‘ruimte voor onszelf’.

Maar echt vrij zijn we als we allemaal vrij zijn. En vrij zijn we als we ruimte maken voor God, voor het heilige in ons leven. Dat wat ons overstijgt, wat ons beweegt, beroert. Dan geeft God, onze Vader die ook onze Moeder is, ons leven. Want wie Jezus opneemt, neemt God op. Jezus wil in ons leven – in die heilige ruimte van ons hart!

Hoe open-hartig en hoe hartelijk zijn we als het erop aankomt? *Hoe* proberen we elkaar te volgen?

Want naar elkaar luisteren is ook: elkaar volgen. Elkaar volgen is: elkaar begrijpen. De lijn van het gesprek blijven volgen. Begrijpen wat de bedoeling is van wat de ander zegt. En op die lijn blijven – je niet af laten leiden, niet terugkrabbelen, niet bang worden, je niet aangesproken voelen, jezelf niet centraal stellen. We hoeven niet in de verdediging te schieten. Kijk naar elkaars behoeften, niet naar elkaars tekortkomingen.

Door de ander centraal te stellen, stel je de Ander centraal.

Door de Ander centraal te stellen, bevrijd je jezelf van je eigen ketenen, maak je je aandacht vrij, maak je de ander vrij!

Ruimte creëren voor onszelf zou inherent moeten zijn aan ruimte geven aan de ander. Voor de Ander, voor God. In die ruimte kunnen we elkaar ontmoeten, kunnen we ons verwonderen over elkaar, genieten van elkaar. Van elkaars anders-zijn. Want niet alleen de buitenlander of de slaaf is anders dan wij. Wij zijn allemaal wezenlijk anders. Onze uniciteit is de fantasie van God, het bewijs van zijn heilige handelen!

We kunnen God nooit echt kennen, elkaar niet echt kennen – en dat maakt van ons allemaal een vreemdeling. Een vreemdeling die aanklopt en ontvangen wil worden, wil uitrusten en zijn verhaal kwijt wil. In ons vreemd-zijn kunnen we dan toch God in elkaar herkennen, in het geloof dat God óns kent - tot in onze haarvaten, in hart en nieren. Voor Hem zijn we geen vreemdeling, maar vertrouwd, geliefd en dierbaar. Daarom wil hij in ons wonen, in ons leven.

En daarom mogen we elkaar niet uitsluiten.

Jezus zegt: volg mij en je bent werkelijk vrij. Omdat je, als je Jezus op zijn Weg volgt, echt leeft als broeders en zusters en niemand uitsluit. Dan hoef je niet bang te zijn. Ook niet voor het kruis dat we zullen moeten dragen.

Door benauwende beelden, vooroordelen en verwachtingen *los* te laten, kun je de liefde van God *toelaten*. In *die* liefde zijn we vrij. Dan zijn we ware volgelingen van Jezus die fysiek en spiritueel ruimte maken voor elkaar.

Laat Jezus toe in je hart. Zijn liefde, zijn mededogen, zijn aandacht. Dan zijn we vrij. Gastvrij. Die gastvrijheid geeft toekomst, nieuw leven, vreugde.

Op die lijn wil Jezus dat wij blijven: op Zijn lijn. Niet op de zijlijn!

Amen.